KRAJKOVÉ MAKRAMÉ

Iva Prošková

výtvarný kurz

GRADA®

KRAJKOVÉ MAKRAMÉ

Iva Prošková

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

KRAJKOVÉ MAKRAMÉ

Iva Prošková

Vydala Grada Publishing, a.s.,
U Průhonu 22, Praha 7
info@grada.cz, www.grada.cz,
tel.: +420 234 264 401
jako svou 9721. publikaci

Texty Iva Prošková
Fotografie: Jan Prošek, Iva Prošková, Barbora Prošková (Náramky),
Věra Holomečková (Prostírání)
Fotografie na obálce: Jan Prošek
Grafická úprava a sazba: Monika Davidová
Odpovědná redaktorka: Jana Minářová

Počet stran 112
Vytiskla tiskárna TNM PRINT s.r.o., Nové Město

© Grada Publishing, a.s., 2024
Cover Design © Monika Davidová, 2024

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků. Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorem ověřeny, přesto za ně nelze převzít odpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody.

ISBN 978-80-271-7509-3 (ePub)
ISBN 978-80-271-7508-6 (pdf)
ISBN 978-80-271-3738-1 (print)

OBSAH

Uzlíčková krajka – krajkové makramé – drhaná krajka	7
Materiál a pomůcky	8
Začínání	10
Zakončování	11
Druhy uzlů	12
Krajka paličkovaná a drhaná	20
Souhry materiálů	26
Vzory a vzorníky	33
Náramky	57
Náhrdelníky, límečky, kravaty	63
Šály	83
Pásky	91
Kabelky a tašky	97
Bytové doplňky	105
Prostírání – dva způsoby úpravy konců	112

Uzlíčková krajka - krajkové makramé - drhaná krajka

Krajka je v podstatě transparentní textilie založená většinou na pravidelném křížení přízí a vzniklých otvorech seřazených do řad. Podobný princip se uplatňuje i u krajového makramé, které je vzdušné a lehké. Pokud se použijí barevné či batikované nitě, výsledné dílo se tím osvěží a ponechané třásně a volné nitě zase dodají výrobkům přirozenost.

Pomocí jednoduchých uzlů lze vytvářet i složitější krajkové vzory pro oděvní i bytové doplňky. Několik uvedených vzorů dokonce z paličkované krajky přímo vychází. Tyto jemné krajkové vzory jsou většinou vázané v úzkých pruzích a hodí se na drobné doplňky, jako jsou límečky nebo náhrdelníky.

V úvodní části knihy kromě zmínění nezbytných pomůcek a druhů vázacích přízí popisujeme základní prvky – uzly. Z nich vytvořené vzorníky a vlastně všechny výrobky popsané v této publikaci jsou zhotovené pouze z kombinací několika málo uzlíků, které jsou spolu s mnohými dalšími popsané i v naší první knize Makramé, drhání a Margaretina krajka. Pro zhotovení výrobků uvedených v této publikaci vystačíte pouze s uzly obyčejnými, kroužkovacími, frivolitkovými, žebrovými, perličkovými, provlékanými a řetízkem.

Krajkové vzorníky uvedené v následující části knihy jsou zajímavé a krásné už jen samy o sobě. Lze je ale také využít jako náramky, nebo doplňky k ozdobení kabelek, šatů, vesiček a jiných oděvních doplňků. Jsou to proto zpočátku hlavně tyto vzorníky, kterými je dobré začít a naučit se střídat různé vzory.

Po osvojení si vázání základních uzlů a jejich kombinací a vytvoření několika vzorníků se můžete pustit do jednotlivých projektů představených v třetí části knihy. Projekty jsou tematicky rozdělené do šesti kapitol, v nichž naleznete postupy na náramky, náhrdelníky, límce, kravaty, motýlky, šály, pásky, kabely a bytové doplňky.

MATERIÁL A POMŮCKY

Pro vázání vzorníků je použitý hlazený len 105 × 6. Je pevný a hladký. Lze však použít i jiné nitě, tenké nebo silné, ale hlavně pevné. Lépe se pracuje s těmi hladkými. Na oděvní doplňky je nejvhodnější vlna nebo bavlna, kabely pak budou ze lnu, ale lze použít i další materiály, například viskózu apod.

Spotřeba nití je přibližně čtyřnásobná vzhledem k délce plánované práce.
U žebrových uzlů je to pak i pětinásobek. Délku nití si lze také vyzkoušet na vzorku. Každý materiál se chová trochu jinak, a tak pomůže udrhání malého vzorku s následným výpočtem délky nitě.

Pokud ustřižená délka příze pro dokončení práce nestačí, není to žádný problém. Při napojování nití během práce se do žebrového uzlu vloží současně stará i nová nit a po několika provázáních se pracuje již jen s novou. Po dokončení práce se oba konce jen ustřihnou. Horší je to u jiných vzorů, zejména řídkých. Zde je nejlepší začít novou nit v okrajích. Není-li to možné, pak další postup záleží na vzoru – někdy lze navazující uzlík skrýt v následujícím uzlíku, jindy je nutné nitě sešít tenkou stejnobarevnou nití.

Pro velké práce se musí ustřihnout velmi dlouhá nit, ale s dlouhými konci se nepracuje dobře, proto se smotávají do smotků. Smotek se připraví namotáním přes palec a malíček do osmiček. Začne se navíjet od horní části příze, koncem nitě se pak smyčka převáže v místě křížení a při práci se ze středu postupně odvíjí.

K práci je vhodná plocha, do které se dají zapíchnout špendlíky. Postačí deska z polystyrénu, silná alespoň 5 cm, o rozměrech asi 40 × 50 cm. Výborně se pracuje na podušce, neboli herduli na paličkování. Je to válec na stojánku, naplněný pilinami nebo senem. Dále jsou zapotřebí špendlíky obyčejné i větší sedlářské.
Nůžky a někdy i háček. Pracovat se však dá také bez špendlíků a bez jakékoli plochy či herdule. Postačí upevněný klacík nebo tyč. Uzlíky se pak váží na tuto tyč a pracuje se ve volném prostoru.

ZAČÍNÁNÍ

Pro práci s nitěmi všeobecně je vždy velmi důležité pečlivé začínání a zakončování. Začínání bývá jednodušší, ale již při něm je často nutné myslet na to, jak se práce zakončí. Například u náramků by oba konce měly být stejné apod.

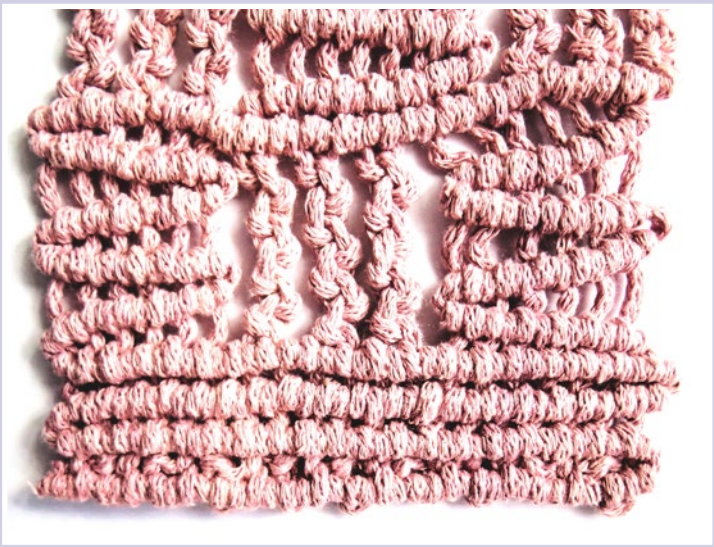
Začínání není složité, většinou se pouze navěsí nit v polovině na špendlík, takže vzniknou dva konce. Pro pevnější začátek u širších ploch je dobré začít řadou žebrového uzlu horizontálního.

ZAKONČOVÁNÍ

Zakončování je složitější, pokud se neponechají konce volné jako třásně. Většinou se udělá jedna nebo několik řad žebrového uzlu, anebo jen obyčejný uzel vždy ze dvou nití vedle sebe.

Pokud se zakončují nitě do linky bez třásní je to složitější. Nejprve se udělá jedna řada horizontálního žebrového uzlu. Druhá řada je také žebrový uzel, je však vázaný na každé druhé niti. Říká se mu vracený žebrový uzel. Uváže se jeden uzel, pod něj se píchne špendlík a s toutéž nití se váže další žebrový uzel, je však otočený dovnitř práce. Tato nit se pak v rubu práce sváže s nití vedlejší, která se pro tento účel nechá volná. A takto se pokračuje, každá lichá nit váže dva uzly žebrové – jeden z práce ven a jeden dovnitř práce. Sudá nit se ponechá volná a v rubu se pak sváže s lichou nití. V rubu se konce nití za uzlíkem ustřihnou. Lze je také zašít. Záleží na tom, jak bude práce pak při používání namáhaná.

líc

rub

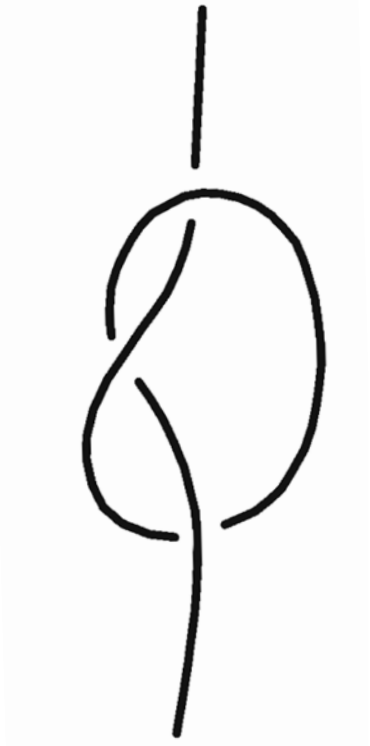
DRUHY UZLŮ

K vázání krajkových vzorů je jich ze základní řady všech uzlíků použito pouze několik.
Opěrná nit je ta, která v uzlíku běží rovně a je pevná.
Druhá nit je vázací a kolem opěrné nitě se obtáčí.

Obyčejný uzel

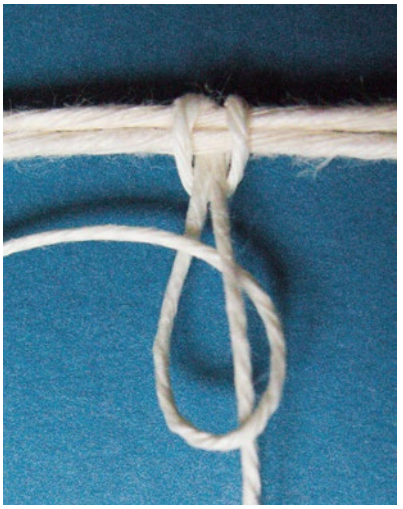
Obyčejnému uzlu se také říká babský uzel, většinou se váže na dvou nitích při zakončování práce do třásní. K vázání obyčejného uzlu však postačí jen jedna nit.
Lze jej vázat zprava nebo zleva, horem nebo spodem. Důležité je dobré zatažení uzlu na správné místo. Nejprve se na určeném místě jednou rukou přidrží zatím volný uzel, který se pak teprve dotáhne.

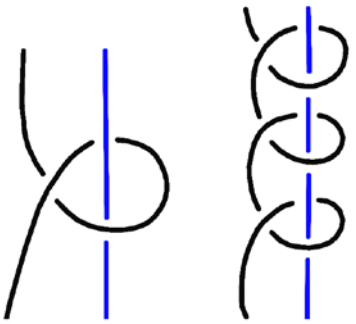

Kroužkovací uzel

Jedna nit je opěrná, tedy pevná a rovná. Druhá nit přes ní váže uzel.
Může být vedená vrchem nebo spodem. Při stále stejném vedení vznikne spirála.

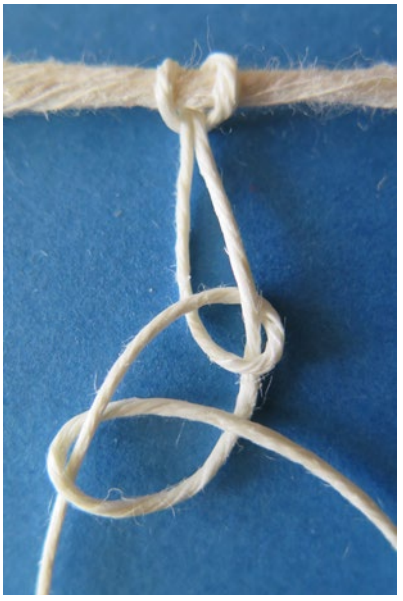

Řetízek

Uzel se váže střídavě jednou zleva levou přízí a jednou zprava pravou přízí.
Opěrná nit se střídá.

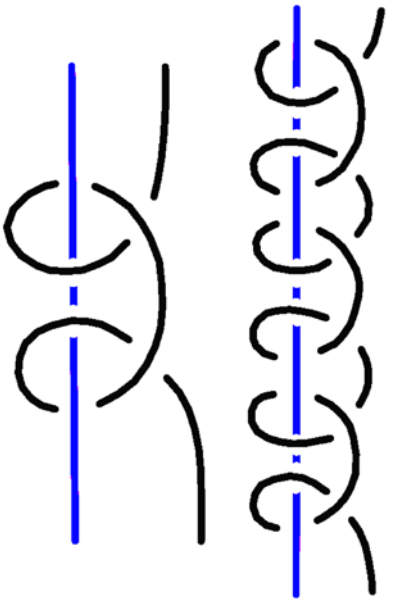

Frivolitkový uzel

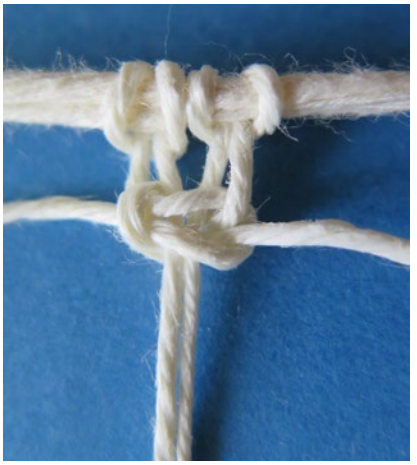
Také se mu říká uzel proutkový. Váže se ze dvou konců nití, kdy jeden konec je opěrný (je kratší a rovný). Frivolitka se vlastně skládá ze dvou vázání, delší vázací nit jde jednou pod a podruhé nad opěrnou nit.

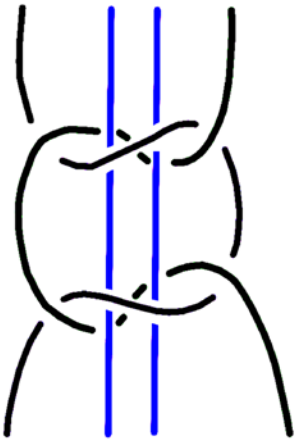

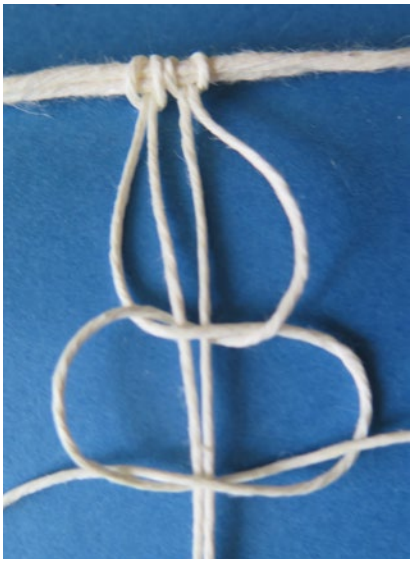

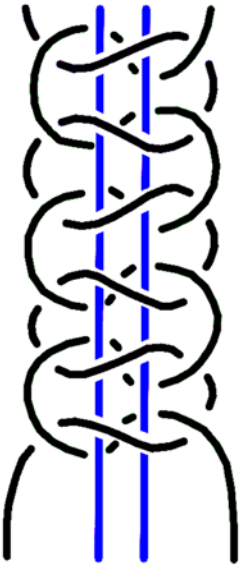
Podvojný uzel plochý

Uzel se váže na čtyřech koncích nití. Dva střední konce jsou opěrné, rovné, pevné a svislé. Dvě krajní nitě se váží současně proti sobě. Uzel se skládá ze dvou úkonů. V prvním se vede levá nit horem přes nitě středové, pravý konec nitě se provlékne pod tuto levou nit a pod středové a vloží se do obloučku levého. Uzel se stáhne. V druhém úkonu se postupuje stejně, ale zprava. Uzel se opět zatáhne a až nyní je plochý podvojný uzel hotový. Podle počtu konců nití se uzel podvojný dělí na čtyřvazný, šestivazný apod.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy ***Krajkové makramé*.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.